

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de Beatitudine, de Actibus humanis, eorumque
Moralitate; de Virtutibus ac Donis, de Vitiis ac Peccatis, & de Legibus,
nec-non Dissertationem Theologicam de Probabilitate

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

Præfatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77355](#)

SECVNDA PARS
CLYPEI
THEOLOGIÆ
THOMISTICÆ
DE DEO VT VLTIMO FINE.

PRÆFATIO.

LA est (benevolo Lector) præsentis Tractatūs notitia, ut
fortius animum tuum ad sui affectum debeat allucere. Si
enim cuius delecat amor, nequeat non grata esse scientia,
si nihil ardentius cupiant homines, quam quæ via commo-
dius & tutius ad fælicitatem ducat cognoscere; si Augu-
stinus totam nobis addiscendi rationem, rectè ad unum finis
amorem reduxit, si denique sacra fælicitatis traditio, porta
est (ut loquuntur Iamblicus) ad ipsum omnium opificem
Deum, præbens undique cum ipso consortium, portam hanc cælestem tibi
pandimus, veram tui finis tradimus tibi notitiam, securum ad fælicitatis tuae locum
iter ostendimus, & dignum tui amoris tibi proponimus objectum. Vivere omnes
beatè volunt (dicebat olim Gentilis) sed ad prævidendum quid sit quod bea-
tam vitam efficiat, caligant. *Quis finis humanae vita esse debeat, veteres longò*
Sene
lib de
vita
beata
cap. 2.
licet studiō & labore quaesierint Philosophi, per densas tamen infidelitatis suæ tene-
bras palpantes, delusi sunt; solā nimirum pro vero bono fælicitatis larvā inaniter
comprehensā. Hinc illæ ad beatitudinem viæ, quas omnis illorum disciplina moralis
demonstravit, devia quædam sunt (ait Boëtius) nec perducere eò quem-
quam valent, ad quod se perducentia esse promittunt. Oculatior quidem
omnis Christianorum Ethica existit, nulla enim est, quæ vera specimen beatitu-
dinis non agnoscat: sed tamen in humanis actibus ad eam dirigendis multæ sunt
diversis erroribus obnoxia & perverse. Aliquæ eò deviant, quod morum doctri-
nam plus aequo restringant, & jugum Christi nimis exasperatum ac importabile
reddant. Aliae è diverso Christianam disciplinam, & Evangelicam vivendi normam
adulterant, ut salutis iter variis suavitatibus levigatum, & cum vita deliciis
copulatum, hominibus, in mollitiem & indulgentiam nimium propensis, proponant,
sicque conscientiis cum gravi animarum periculo illudunt, dum adeò non est facile,
viæ tam facili quam ostendunt, beatam vitam consequi, ut ab ea quisque eò lon-
gius recedat, quod ad ipsam eorum tramite citatiū fertur. Medio (Amice Lector)
tutissimus ibis, si quam tibi in præsenti volumine Angelici Præceptoris exposui mo-

Tom. IIII.

A

P R A E F A T I O.

ralem proponas in regulam, ad quam velis omnem vitæ usum exigere, in ea quippe docet rectâ pergere, nec declinare ad dexteram neque ad sinistram: morum disciplinam tradit non relaxatam, neque plus aequo, sed mediocriter restrictam. Cæterum sic eam disces, ut quod optabat Seneca in morum pedagogō, quæ fuerint verba, sint opera: invenies in ea circumspiciens, quò sit tendendum & quā non sine perito aliquo, cui explorata sint ea in quæ tendimus. Neque enim Aquinas noster ille est, cuius (ut loquitur Salvianus) lectionem tantum habemus, vitam non habemus: prius enim in seipso legit quæ postea scripsit; præcepta aliis tradidit, quæ à se tanquam ab exemplari didicit; atque id unum antequam doceret spectavit, quā ratione viveret, ut ostenderet cæteris quā lege vivendum esset. Hoc est (Amice Lector) quod, ut cæteras hujus Ethicæ dotes taceam, eam citra cuiusque injuriam aliis omnibus anteponendam probat; ipsiusque securitatis argumentum vix aliud majus proponi potest, quam quod vitæ præceptoris per omnia sanctissimi regula fuerit. Moralem ergo accipe, & leges; in qua non tam Doctoris Angelici præcepta, quam Angeli exempla videns, non tam disputare, quam vivere docearis.

ORDO HVIVS PARTIS.

PO ST QVAM D. Thomas in prima parte Summae Theologicæ, Deum ut in se unum & trinum, rerumque omnium creatarum principium, consideravitz, mox illum ut finem ultimum creature rationalis contemplatur, & tractat de mediis ad ejus affectionem conducentibus. Sed quia hæc media duplices sunt generis; quædam enim ex natura rei, alia verò ex beneplacito tantum & institutione Dei, ad beatitudinem sunt necessaria; de primis in secunda parte, de aliis verò (Incarnatione scilicet & Sacramentis) in tertia differit. Cui ordini inhærentes, in hac secunda Clypei Theologicæ Thomistica parte agemus primò de ultimo fine hominis, ejusque beatitudine: deinde de mediis, tam naturalibus quam supernaturalibus, ad ejus affectionem intrinsecè necessariis, scilicet de actibus humanis, tam in esse physico quam in esse moris consideratis: de virtutibus moralibus, quæ sunt ipsorum principia; nec non de virtutibus & peccatis oppositis, cum eadem scientia contrariorum. Demum de gratia, quæ est principium extrinsecum & supernaturale actuum humanorum, & de virtutibus Theologicis, quæ sunt ejus proprietates, ab ea ut rivuli à fonte dimanantes, ex quibus homo ultimum finem & beatitudinem supernaturalem immediatius attingit, in fine hujus secundæ Partis differemus.

